

Regionální akční plán Strategie regionálního rozvoje Olomouckého kraje

(RAP SRR OK)

textová část

Olomoucký kraj patří dlouhodobě mezi méně rozvinuté regiony v rámci ČR. Přesto lze vnímat i pozitivní signály. Olomouckému kraji se daří od roku 2007 snižovat náskok ostatních krajů (mimo Prahy). Ze Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 až 2020 vyplývá, že výrazná část Olomouckého kraje se řadí mezi „hospodářsky problémové“ regiony. Tzn., že hospodářská výkonnost těchto regionů je hluboko pod výkonností ČR. To do značné míry ovlivňuje i jeho sociální a demografický vývoj i kvalitu života místních obyvatel. Výraznou koncentraci aktivit je možné identifikovat v centrální části území Olomouckého kraje v okolí krajského města Olomouce a dále v radiálních směrech v území podél rychlostní silnice R35 Olomouc – Mohelnice a dále podél silnice I/44 Mohelnice – Zábřeh - Šumperk, dále podél silnice I/46 Olomouc – Prostějov – hranice JMK a podél silnice I/55 Olomouc – Přerov. Dalším územím s výraznější koncentrací aktivit je území podél dálnice D1 Přerov – Lipník nad Bečvou – Hranice, které v podstatě navazuje na jádrovou oblast krajského města Olomouc a území kolem města Jeseník a dále na sever podél silnice I/44 na hranici s Polskem. V rámci území s výraznou koncentrací aktivit je dále možné identifikovat území, která mají výrazně dostředivý efekt aktivit. Jedná se přirozeně o centra osídlení, tedy krajské město Olomouc, města Prostějov a Přerov, území mezi městy Lipník nad Bečvou a Hranice, území mezi městy Šumperk a Zábřeh a město Jeseník.

Olomoucký kraj patří stále ke krajům s významným zemědělským sektorem (4 % zaměstnanců). Naopak významně pokulhává v oblasti ICT (0,7 % zaměstnanců v OK vs. 2,4 % v ČR) a profesní, vědecké, technické a administrativní činnosti (6,2 % zaměstnanců v OK vs. 8,2 % v ČR). Z hlediska tvorby hrubé přidané hodnoty pak Olomoucký kraj profituje především ze zpracovatelského průmyslu (30 % v OK vs. 24 % v ČR). Vůči průměru ČR je naopak menší výkon především ve finančních službách, nemovitostech a profesní, vědecké a technické činnosti.

Ve srovnání s průměrem ČR vykazuje Olomoucký kraj nadprůměrnou míru nezaměstnanosti 8,47 %. Olomoucký kraj se řadí mezi 3 nejhorší kraje v ČR s nejvyšší mírou nezaměstnanosti čerstvých absolventů středních škol. Mezi jednotlivými ORP však v míře nezaměstnanosti existují výrazné rozdíly (nejhůře postižené jsou ORP Jeseník, Šternberk, Šumperk a Uničov), přičemž problémem se na jedné straně stává struktura nezaměstnanosti a nízký počet volných pracovních míst a na straně druhé existence nesouladu poptávky a nabídky na pracovním trhu. Podprůměrná je ve srovnání s ČR i výše průměrných mezd.

Výkonnost ekonomiky a situace na trhu práce jsou jedny z významných faktorů ovlivňující aktivitu regionu pro své obyvatele a kvalitu života v něm. Problémem je přetrvávající prohlubování disparit vůči jiným regionům v ČR i mezi jádrovými oblastmi a méně vyspělými územími kraje. Území s koncentrací problémových jevů s cílem eliminace negativních jevů je možné identifikovat v severní části Olomouckého kraje (v podstatě v rozsahu horských oblastí vymezených z jihu pohořím Nízký Jeseník) a dále na hranicích správního území Olomouckého kraje, konkrétně pak Konicko, Kojetínsko a území jižně od Lipníku nad Bečvou a Hranicemi. Z hlediska širších územních vazeb Olomouckého kraje a z hlediska jeho územního rozvoje představuje významnou územní bariéru a limit rozvoje kraje území Vojenského újezdu Libavá na východní hranici Olomouckého kraje.

V současné době dochází v Olomouckém kraji k výraznému stárnutí populace a zároveň dlouhodobě dochází k úbytku obyvatel měst a periferních venkovských oblastí se špatnou dostupností a zhoršenou nabídkou pracovních příležitostí. Závažný problém představuje i selektivní migrace, kdy odchází mladé a kvalifikované obyvatelstvo do okolních hospodářských center (Praha, Brno a Ostrava). Naopak populačně ziskové území je město Olomouc a přilehlá zázemí ekonomicky rozvinutých měst.

Hlavní příčiny problémů, identifikovaných v kraji na základě analýzy problémových oblastí Olomouckého kraje, budou eliminovány prostřednictvím realizací aktivit RAP SRR OK. Určené aktivity RAP SRR OK jsou plně v souladu s platnými koncepčními dokumenty Olomouckého kraje a Programem rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje na období 2015-2020.

1. Typologie území

V rámci území Olomouckého kraje byly na základě dokumentu Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje identifikovány tři základní typy území a to ITI Olomoucká aglomeraci, městské aglomerace a venkovské oblasti.

ITI Olomoucká aglomerace

Integrovaná teritoriální investice (ITI) Olomoucké aglomerace představuje území se třemi dominantními jádry. Těmito jádry jsou města Olomouc, Prostějov a Přerov. Tato města představují přirozené prostředí pro výzkum a inovace a na ně navazující podnikání. Zároveň města ovlivňují rozvoj sousedních venkovských oblastí a jsou chápána jako významný faktor konkurenceschopnosti celého regionu. Intervence zaměřené na posilování měst a jejich seskupení jako motorů rozvoje regionů budou podporovat vytváření urbánních sítí schopných přenášet rozvojové a inovační impulsy do regionu.

ITI představuje významnou ekonomickou základnu Olomouckého kraje a je centrem dojížděky za službami celokrajského významu. Při srovnání s krajským průměrem vykazuje území regionálního centra dlouhodobě nadprůměrnou ekonomickou úroveň a vyšší nabídku pracovních příležitostí.

Ekonomika Olomoucké aglomerace se jeví jako velmi dobře diverzifikovaná a zahrnuje firmy tradiční i nové, českých i zahraničních vlastníků. Pro rostoucí trend zahraničních investorů je potřeba po obsazení průmyslových zón a brownfieldů nalézt disponibilní nemovitosti. I přes současně stagnující cestovní ruch obor představuje dynamicky se rozvíjející segment ekonomiky. Zvyšováním povědomí o destinaci, vylepšení jejího image, efektivní prezentací produktů cestovního ruchu a následnou spoluprací se subjekty cestovního ruchu se zvýší počet zahraničních turistů mířící do Olomouckého kraje.

Vysoké hodnocení kvality lidských zdrojů patří k nejvýznamnějším silným stránkám regionálního centra. Průzkum podnikatelského prostředí však současně signalizuje nedostatek pracovní síly s technickým vzděláním, nízkou inovační aktivitu a objevily se první příznaky „odlivu mozků“ z měst. Aglomerace má potenciál vytvářet podmínky pro stimulaci a rozvoj znalostní ekonomiky a tomuto odpovídá velký důraz na všechny aspekty rozvoje lidského kapitálu. Tomuto potenciálu napomáhá rozvoj vysokého školství, kdy vedle Univerzity Palackého zahájily svoji činnost soukromé vysoké školy neuniverzitního typu Moravská vysoká škola Olomouc a Vysoká škola logistiky.

Území ukazuje, ve srovnání s obdobnými centry mimo kraj, nižší kvalitu života. Tím přispívá k prohlubování procesu selektivní migrace obyvatel. V dlouhodobém hledisku se území potýká se setrvalým úbytkem obyvatel a stárnutím populace. Naopak dochází k dynamickému růstu suburbánního zázemí, což s sebou nese požadavky na rozvoj technické infrastruktury a občanské vybavenosti a zvýšené požadavky na dostupnost území.

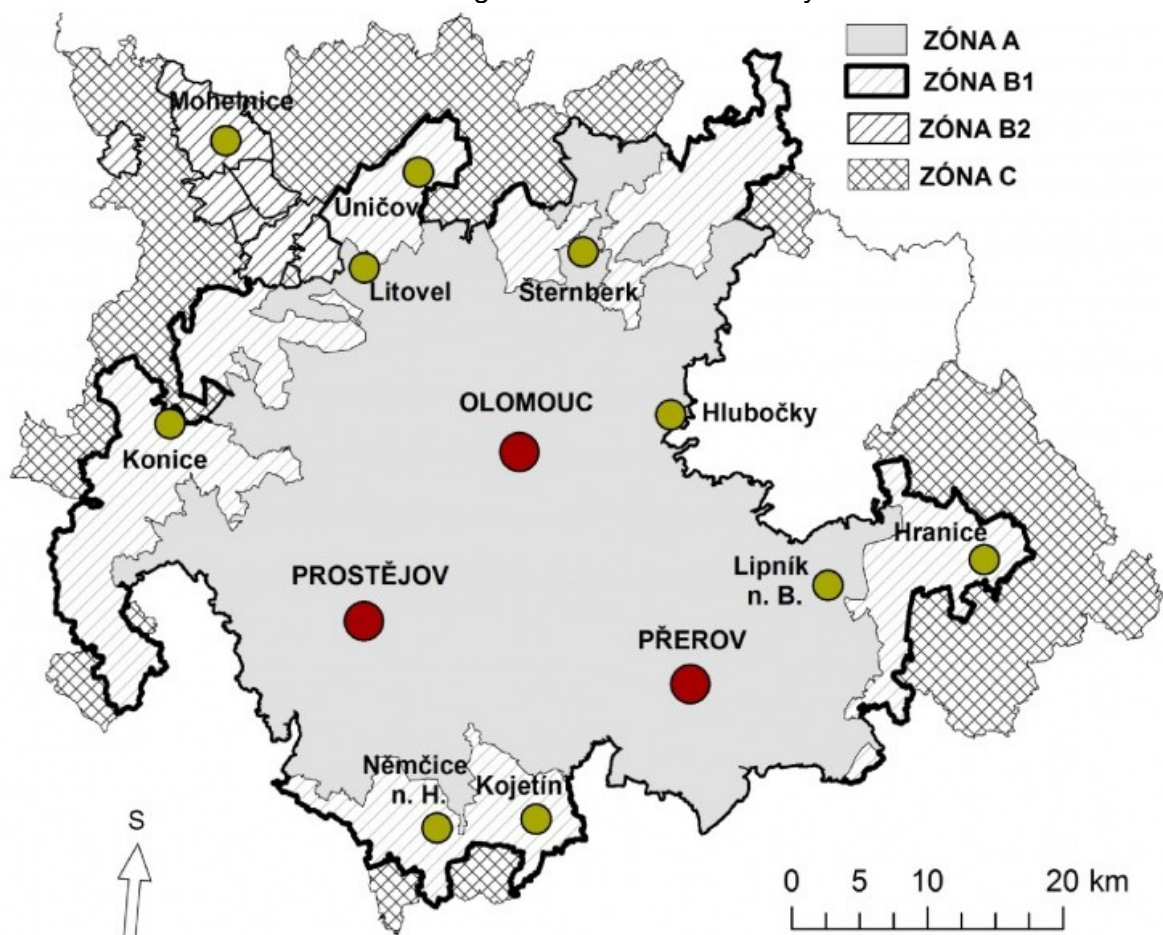
Území ITI Olomoucké aglomerace bylo vymezeno v následovných variantách:

Zóna A = území s nejintenzivnějšími interakcemi s jádry aglomerace, zahrnuje města Olomouc, Prostějov, Přerov s počtem obyvatel 190,2 tis. a dále celkem 169 obcí s počtem obyvatel 173,5 tis., celkem tedy v zóně A žije přibližně 363,7 tis. Obyvatel. Mezi další významná střediska, která jsou v tomto území zastoupena, patří města Šternberk, Litovel, Lipník nad Bečvou, Lutín nebo obec Hlubočky

Zóna B1 = území s vysokou mírou interakce s jádry aglomerace (k rozšíření došlo snížením kritických hodnot ukazatelů o pracovní dojížděce) + rozšíření o oblast Mohelnicka v souladu se Zásadami územního rozvoje Olomouckého kraje (**zóna B2**). Díky tomu se k zóně A připojí Uničovsko, zázemí Šternberka, Hranice a jejich zázemí směrem na Lipník, Kojetín a Náměšice na Hané, ale i Konicko.

Zóna C = území aglomerace rozšířené do hranic správních obvodů obcí s rozšířenou působností

Tabulka č. 1 – Území ITI Olomoucké aglomerace dle navrhovaných variant

Městské aglomerace

Městské aglomerace představují všechna města ORP mimo města náležící v území ITI Olomoucké aglomerace. Městské aglomerace se vyznačují podprůměrnou ekonomickou výkonností, koncentrací ekonomických subjektů a úrovní poskytování veřejných i komerčních služeb. Kvalita a kapacita pracovní síly, společně s připraveností ploch a prostor pro podnikání jsou důležitými kritérii, která ovlivňují rozhodování vnějších investorů o umístění investice a předurčují možnosti vnitřních investorů ve městě zůstat a dále se rozvíjet i v budoucnu.

Současná oborová struktura podniků vychází z tradičních průmyslových oborů. Průmyslový potenciál tvoří podniky zpracovatelského průmyslu zejména strojírenského, kovodělného a potravinářského.

Města Jeseník a Šumperk se potýkají se zhoršenou dopravní dostupností vzhledem k strategicky nevýhodné poloze v Olomouckém kraji. Zkvalitnění by měl být také systém veřejné dopravy, neboť města jsou významnými centry dojížděky za prací a službami.

Z hlediska demografického vývoje dochází ke stagnaci nebo mírnému úbytku obyvatel. I zde je závažným problémem selektivní migrace kvalifikovaného obyvatelstva. Naopak populačně roste jejich blízké zázemí. Demografický vývoj je celkově provázen stárnutím obyvatelstva. Problémem může být nárůst sociálního vyloučení, růst počtu osob zasažených chudobou

a lidí vyloučených z trhu práce. Důležité bude zajištění rozvoje sociálních a zdravotních služeb, které reagují na současný demografický vývoj a předcházení problémům souvisejícím se sociálním vyloučením.

Specifické je pro městské aglomerace horší se životní prostředí následkem negativních dopadů silniční dopravy a vysoký počet energeticky náročných budov, který je zapříčiněn nedostatečným množstvím kapitálu na modernizaci.

Venkovské oblasti

Venkovské oblasti v rámci Olomouckého kraje lze obecně charakterizovat jako území s nízkou ekonomickou výkonností, špatnou dostupností veřejných služeb a nedostatečnou úrovní dopravního napojení na nadřazenou dopravní infrastrukturu, s vysokou mírou nezaměstnanosti plynoucí z nedostatku pracovních příležitostí. Úbytek obyvatelstva a migrace především mladých a vzdělaných lidí je příčinou nedostatečné odpovídající nabídky práce a nízkou občanskou vybaveností.

Zároveň však nelze na venkovské oblasti pohlížet jako na homogenní území bez zásadních rozdílů. V území Olomouckého kraje můžeme identifikovat dva základní typy venkova, a to „tradiční“ venkov, včetně periferních území, především v oblasti Jeseníků na hranicích s Polskem a tzv. „příměstský venkov“, kde existuje funkční propojení s městskými územími, tedy zázemí aglomerace ITI a nejbližší zázemí městských aglomerací. Problémový je přitom především první typ.

Struktura i oborové zaměření podniků je vzhledem k rozdílnému charakteru území zařazených v tomto typu velmi rozdílná. Význam mají tradiční obory – kovodělné, potravinářské, strojírenské. Nadprůměrný je podíl primárního sektoru, to jak na zaměstnanosti, tak na HDP.

Pro konkurenceschopnost těchto území je určující zejména zajištění jejich dopravní dostupnosti prostřednictvím napojení na krajskou páteřní dopravní síť.

Problémem venkovských oblastí je nedostatek volných pracovních míst, v oblasti kvality života pak neodpovídající občanská vybavenost – nedobudovaná technická infrastruktura a často neodpovídající dostupnost veřejných služeb a dostupnost základní zdravotní péče. Dlouhodobým trendem je stále výraznější prohlubování rozdílů mezi ekonomicky vyspělejšími částmi kraje a hospodářsky slabými a venkovskými regiony. Tím se stávají pro své obyvatele méně atraktivní. Výrazným problémem těchto území je kumulace jednotlivých negativních faktorů.

2. Rozvoj Olomouckého kraje

Ekonomický rozvoj

Olomoucký kraj dlouhodobě vykazuje podprůměrné hodnoty HDP/obyvatele a vysokou mírou nezaměstnanosti.

Aplikovaný výzkum a inovace mají také nemalý dopad na vyvážený rozvoj regionu. Z dlouhodobého hlediska inovační proces umožňuje postupné sblížování venkovského a městského prostoru (snazší přeprava, komunikace na delší vzdálenosti nebo internet). Použití inovovaných postupů v zemědělství znamená usnadnění práce a přiblížení standardů na venkově standardům ve městech. Samotný výzkum a inovace jsou často vázány na existenci dostatečného zázemí – technického (laboratoře, výzkumná centra, zkušebny) nebo personálního (univerzity, výzkumné ústavy, výzkumná pracoviště). Proto se výzkumné a inovační procesy váží na tyto zdroje, které jsou nejčastěji ve větších městských oblastech a v ITI Olomouc – Prostějov - Přerov. V těchto oblastech vznikají tzv. póly růstu – místa, kde dochází k zvýšené intenzitě rozvoje, díky rozvoji nových technologií a jejich rychlou aplikací do praxe. Takto vzniklé disparity jsou většinou vnímány pozitivně, úkolem regionálního rozvoje je přenést pozitivní výsledky do celého regionu.

Městské oblasti společně s aglomerací ITI tvoří ekonomickou základnu kraje. Jsou zde lokalizováni významní zaměstnavatelé, úspěšné podnikatelské subjekty s unikátní výrobou v celoevropském měřítku i vysoké investice do vědy a výzkumu. Dále je zde lepší dopravní dostupnost, podpora exportních aktivit, menší migrace vzdělaných osob, apod.

Městské oblasti společně s městy spadající do ITI Olomoucké aglomerace jsou důležitými správními centry s vysokou koncentrací služeb a regionálního významu.

Sociální rozvoj

Především hospodářsky slabé a venkovské oblasti se potýkají s vysokou mírou nezaměstnaností, a to především kvůli poloze, špatné dopravní dostupnosti, strukturálně postižené ekonomice, nedostatku velkých zaměstnavatelů, odlivu vzdělaných a kvalifikovaných osob, což může mít negativní dopad pro celé území. Tyto negativní vlivy dopadají na domácnosti, veřejnou správu i podnikatelský sektor a vyvolávají negativní multiplikační efekt, což s sebou v konečném důsledku přináší další pokles ekonomické aktivity.

Rozdíly mezi jednotlivými regiony kraje se promítají do oblasti lidských zdrojů, infrastruktury, míry nezaměstnanosti, v sídlech s projevy sociální exkluze, v sociálně vyloučených lokalitách nebo s nárůstem obyvatel se ztíženým pracovním uplatněním a ohrožených sociálním vyloučením. Jsou zaznamenávány především u venkovských oblastí a u problémových lokalit městských oblastí nárůst sociálního vyloučení v důsledku předluženosti a nízká úroveň vzdělanosti, která způsobuje nedostatečnou konkurenceschopnost chudých a vyloučených lidí na trhu práce.

Územní rozvoj

Převážně venkovské oblasti, na území Olomouckého kraje, se potýkají s úbytkem obyvatel a stárnutím populace. Nízká hustota osídlení a následná zhoršená dopravní dostupnost ve většině venkovních obcí snižuje atraktivitu těchto lokalit. Trend migrace převážně mladých a vzdělaných obyvatel se týká venkovských i městských oblastí. Městské aglomerace vykazují stagnaci nebo mírný pokles počtu obyvatel. Nejvyšší úbytek obyvatel z důvodu záporného přirozeného přírůstku a salda migrace zaznamenala města Šumperk, Jeseník a Přerov. V městských oblastech dochází ke kumulaci sociálních problémů a následně vznikají sociálně vyloučené lokality.

Kvantitativně je dostupnost sociálních služeb v Olomouckém kraji v současnosti dostatečná.

Počet jednotlivých služeb/zařízení a jejich kapacit ale nevypovídá jednoznačně o dostatečnosti jejich zastoupení v území obcí s rozšířenou působností.

Rozložení sociálních služeb v rámci kraje není rovnoměrné, většina jich je soustředěna do městských oblastí.

Dopravní a obslužná infrastruktura je v městských oblastech a aglomeraci ITI zatížena rostoucí osobní a nákladní dopravou, která negativně ovlivňuje život ve městech nadměrnými emisemi, hlukem a nedostatkem parkovacích míst. Špatný technický stav pozemních komunikací se nachází ve venkovské oblasti. Zároveň se venkovská oblast potýká s nedostatečně rozvinutým IDSOK. Městu Olomouc chybí rozšířená síť cyklostezek sloužící pro osoby mířící do zaměstnání a pro turisty, kteří chtějí využít atraktivit v okolí města Olomouce.

Oblast odpadového hospodářství je oblastí, kdy není výhodné především pro malé obce řešit celou problematiku jednotlivě. V řadě zemí Evropské unie je i legislativně zakotveno slučování obcí jako původců odpadu do svazků, nebo systémů. Tyto systémy jsou pro obce výhodné z řady důvodů, ať je to logistika svozu odpadů, jejich společné třídění a recyklace, využívání, ať již materiálové nebo energetické. Jsou s větším množstvím odpadů daleko „silnějšími hráči na trhu“ s odpady, nebo surovinami k recyklaci a následnému využívání.

3. Aktivita RAP SRR OK

Aktivita byla stanovena ve shodě Olomouckého kraje a územních partnerů, kteří jsou plně zapojeni do součinnosti rozvoje Olomouckého kraje a současně zajišťují sběr projektových námětů přes Zásobník projektových námětů Olomouckého kraje a sekretariát RSK OK.

Podrobný popis aktivit Regionálního akčního plánu Strategie regionálního rozvoje

Olomouckého kraje je uveden v platných programových dokumentech operačních programů a v příloze č. 1 – RAP SRR OK.

Obecný popis aktivit RAP SRR OK, které přispívají k rozvoji Olomouckého kraje:

Místní komunikace a chodníky – Oblast podpory je zaměřena na rozvoj území obcí Olomouckého kraje. Aktivita podporuje rekonstrukci popřípadě rozšíření místních komunikací, chodníků a součástí místních komunikací (mosty, lávky). Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Sportovní areály (vnitřní a venkovní) dětská hřiště – Nositelé aktivity jsou obce, příspěvkové organizace obcí, místní akční skupiny, mikroregiony a spolky. Aktivita podporuje pohybové aktivity všech věkových skupin prostřednictvím rekonstrukcí a výstavbou sportovních areálů a dětských hřišť. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Kulturní a společenské domy – Nositelem aktivity jsou obce Olomouckého kraje. Aktivitou bude podpořena rekonstrukce kulturních a společenských domů k rozvoji společenského zázemí v obcích. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Inženýrské sítě pro bytovou výstavbu – Nositelem aktivity jsou obce. Aktivitou podporuje rozšíření inženýrských sítí pro výstavbu nových rodinných domů. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Obnova center obcí – Cílem aktivity je zvýšení kvality života v obcích prostřednictvím fyzické revitalizace části území ve vazbě na objekty občanské vybavenosti, veřejnou zeleň, veřejná prostranství a nové využití nevyužívaných urbanizovaných ploch. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Oprava a obnova památek (drobné sakrální stavby) – Nositeli aktivity jsou převážně obce a církve. Aktivitou bude dosaženo zachování kulturního dědictví pro další generaci. Oprava a obnova památek se týká kulturních památek nezařazených na seznam národních kulturních památek a na seznam Světového dědictví UNESCO. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Obnova a rekonstrukce základních a mateřských škol – Aktivita nebude podporovat rozšíření kapacit pro předškolní vzdělávání a rekonstrukci odborných učeben. Aktivita podpoří opravy rekonstrukce budov v majetku obcí Olomouckého kraje. Výsledkem aktivity bude zvýšení atraktivity školských zařízení. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Výstavba a rekonstrukce veřejného osvětlení a veřejného rozhlasu – Nositeli aktivity jsou obce. Rozvojem a modernizací osvětlení a veřejného rozhlasu dojde k zabezpečení technické vybavenosti obcí. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Požární cvičiště a hasičské zbrojnice – Podpora jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí Olomouckého kraje a obcí pro zajištění odpovídajících výcvikových prostorů. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Výstavba parkovišť – Cílem aktivity je vazba na občanskou vybavenost obcí a podpora cestovního ruchu. Nositeli aktivity jsou převážně obce a místní akční skupiny. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Rekonstrukce hřbitovů – Odpovídající občanskou vybavenost zajistí obce Olomouckého kraje prostřednictvím rekonstrukcí celků nebo částí hřbitovů a hřbitovních zdí. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Propagace a podpora cestovního ruchu - Nositeli aktivity jsou Olomoucký kraj, obce a místní akční skupiny. Oblast aktivity je zaměřena na zvýšení informovanosti potenciálních

nadregionální a nadnárodních návštěvníků. Cílem podpory cestovního ruchu je zajištění odpovídající kulturní infrastruktury a služeb. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Společenské a kulturní akce - Nositeli aktivity jsou Olomoucký kraj, obce a místní akční skupiny. Aktivitou bude dosaženo zajištění volnočasových aktivit v obcích a povědomí občanů Olomouckého kraje. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Rekonstrukce a výstavba staveb v majetku obce – Aktivita podporuje rekonstrukci zastávek veřejné dopravy, obecních úřadů a obecních bytů včetně zajištění. Nositeli aktivity jsou obce Olomouckého kraje. Jedná se o nepodporovanou aktivitu z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Zkvalitnění silniční infrastruktury – Nositelem je Olomoucký kraj společně se Správou silnic Olomouckého kraje. Aktivita pomocí rekonstrukcí a výstavbou komunikací druhých tříd a budováním obchvatů obcí podpoří rozvoj neadekvátní dopravní infrastruktury.

Rozvoj nemotorové dopravy – Obce Olomouckého kraje jsou nositeli aktivity vedoucí k vybudování souvislé sítě cyklistické dopravy, výstavbě přestupních terminálů a zajištění bezpečnosti dopravy.

Rozvoj složek IZS – Nositelem aktivity je Hasičský záchranný sbor Olomouckého kraje. Pořízení speciální techniky a rozvoj komunikační a informační platformy zajišťuje rozvoj složek IZS.

Zvýšení kvality v sociální inkluzi – Aktivita bude tvořena dostupností sociálních služeb a podporou sociálního bydlení, které zajistí Olomoucký kraj a obce Olomouckého kraje. Aktivita je zaměřena na adekvátní podporu stáří a sociální začleňování znevýhodněných občanů.

Podpora sociálního podnikání – Aktivita sociálního podnikání řeší prostřednictvím samostatné podnikatelské aktivity otázky nezaměstnanosti, sociální soudržnosti a místního rozvoje a svou činností podporuje udržitelný rozvoj.

Poskytování zdravotních služeb - Cílem je zlepšení systému funkční a udržitelné péče prostřednictvím kvalitní specializované zdravotní péče. Primárními nositeli aktivity jsou nemocnice umístěné v obcích s rozšířenou působností.

Zvýšení kvality vzdělávání - Přístup ke vzdělávání a k získávání klíčových schopností žáků je dosažen zvýšením kvality vzdělávání. Podpora aktivity je provázána ve všech stupních vzdělávání s výjimkou vysokého školství (předškolní, základní, střední a vyšší odborné, celoživotní a zájmové vzdělávání). Nositeli aktivity jsou vzdělávací instituce.

Snížení energetické náročnosti – Cílem aktivity je snížit energetickou náročnost bytových domů a zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie u vlastníků bytových domů a společenství vlastníků bytových jednotek. Snížení energetické náročnosti povede k významnému snížení konečné energetické spotřeby budov.

Zefektivnění ochrany a rozvoje kulturního dědictví – Cílem aktivity je zachovat, ochránit a rozvíjet potenciál národního kulturního dědictví, sbírkových a knihovních fondů a památek nadnárodního významu. Nositelem aktivity jsou Olomoucký kraj, církevní organizace a obce Olomouckého kraje.

Rozvoj efektivní a transparentní veřejné správy - Dosažením vysoké kvality služeb veřejné správy, koordinovaným propojením a sdílením informací a dat veřejné správy dojde k adekvátnímu rozvoji efektivní veřejné správy. Nositelem aktivity je Olomoucký kraj a obce Olomouckého kraje.

Uplatnění územního rozvoje – Uplatněním aktivity dojde k zajištění udržitelného rozvoje území a koordinaci veřejných a soukromých zájmů. Nositeli aktivity je veřejná správa.

Posílení CLLD – Posílení komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD) zamezuje kumulaci negativních jevů vyplývajících z nedostatečného vybavení území službami a nedostatečným fungování místní ekonomiky. Aktivita k posílení CLLD vychází ze strategií komunitně vedeného místního rozvoje. Hlavním nositelem aktivity jsou místní akční skupiny Olomouckého kraje.

Posílení kapacity CLLD – Aktivita je určena k financování provozní a animačních nákladů místních akčních skupin, které jsou zároveň i nositelem aktivity.

Podpora zaměstnanosti starších, nízkokvalifikovaných a znevýhodněných osob – Aktivita k podpoře začleňování uchazečů o zaměstnání na trh práce. Aktivita primárně podpoří tvorbu nových pracovních míst v Olomouckém kraji. Hlavním nositelem aktivity je Úřad práce - krajská pobočka v Olomouci.

Podpora mladých osob na trhu práce – Aktivita omezí vznik problémů mladých lidí při vstupu na trh práce, které spočívají v neodpovídající struktuře kvalifikace a v nedostatku praktických zkušeností. Aktivita se zaměří na spolupráci studentů se zaměstnavateli k získání kompetencí. Nositelem je Úřad práce - krajská pobočka v Olomouci a podnikatelský sektor.

Zajištění rovnosti žen a mužů – Nositelé aktivity obce a Úřad práce - krajská pobočka v Olomouci prostřednictvím aktivity zlepší nabídku zařízení a služeb péče o děti za účelem zvýšení zaměstnanosti pečujících osob a usnadní slučitelnost pracovního a soukromého života.

Budování kapacit sociálních partnerů - Podpora aktivity budování kapacit sociálních partnerů umožní investice do odborného rozvoje zaměstnanců, eliminaci problémů spočívajících v nízké zaměstnanosti osob s nízkým vzděláním a také zapracování pracovní síly přímo u zaměstnavatele, včetně osob, které byly dlouhodobě mimo trh práce a je proto nutné posílení jejich adaptability věnovat zvýšené úsilí. Nositelem aktivity je Úřad práce - krajská pobočka v Olomouci.

Zvýšit adaptabilitu starších pracovníků – Nositelem aktivity je společně se zaměstnavateli i Úřad práce - krajská pobočka v Olomouci. Starší osoby patří k ohroženým skupinám osob na trhu práce, a to především tam, kde dochází k akumulaci řady faktorů, jako je zejména nižší vzdělání, zdravotní znevýhodnění a nedostatečná adaptabilita na měnící se podmínky.

Zvýšení kvality veřejných služeb zaměstnanosti - Intervence se zaměří na posílení analytické, metodické a řídicí schopnosti nositele aktivity Úřadu práce - krajské pobočky v Olomouci.

Zvýšení kvality dalšího vzdělávání – Nositel aktivity Úřad práce – krajská pobočka v Olomouci zajistí zvýšení potřebných systémových kroků v oblasti dalšího vzdělávání a provázání s již realizovanými opatřeními v této oblasti.

Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením - Aktivita směřuje ke koordinaci nástrojů sociálního začleňování prostřednictvím místních samospráv spolupracujících s relevantními aktéry. Naplněním aktivity dojde ke zlepšení, případně k obnově schopnosti sociálního fungování jednotlivců, skupin či komunit prostřednictvím sociální práce jako profesionální aktivity.

Rozvoj sociální ekonomiky – Pro snížení počtu osob ohrožených chudobou se podílí i podpora rozvoje sociální ekonomiky, která je jedním z vhodných nástrojů aktivního začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením a sociálně vyloučených osob. Nositelem aktivit jsou nestátní neziskové organizace.

Udržitelnost sociálních služeb – Udržitelnost sociálních služeb přispěje k sociálnímu začlenění a k prevenci sociálního vyloučení osob, sníží závislost na sociálních dávkách i riziko mezigeneračního přenosu chudoby. Nutným předpokladem k udržitelnosti systému sociálních služeb patří vzdělávání pracovníků z řad místních samospráv.

Zajištění dostupnosti zdravotních služeb - Aktivita spočívající především v postgraduálním vzdělávání lékařských a nelékařských pracovníků se zaměřím na řešení problému dostupnosti zdravotní péče zapříčiněné nepříznivým věkovým průměrem lékařů. Podporovaná opatření umožňují poskytování zdravotní péče ve vybraných oborech v Olomouckém kraji, včetně péče ve vlastním sociálním prostředí pacienta. Nositelem aktivity jsou vzdělávací instituce.

Spolupráce při řešení nezaměstnanosti – Aktivita spočívá v realizaci projektů v rámci schválených strategií komunitně vedeného místního rozvoje. Nositelem aktivity jsou místní akční skupiny.

Zvýšení sociálních inovací – Aktivita podpoří rozvoj inovačního prostřední prostřednictvím fungující kapacity pro vývoj a šíření sociálních inovací a zjištěním dopadu sociálních inovací formou pilotních projektů. Nositelem aktivity jsou vzdělávací a poradenské instituce a výzkumné organizace.

Optimalizace postupů ve veřejné správě – Optimalizace postupů ve VS naplní potřeby aktivity v oblastech nastavení a rozvoje řízení kvality, zkvalitnění strategického a projektového řízení, racionalizačních procesů uvnitř justice, rozvoje procesů snižujících administrativní a regulační zátěž, optimalizace výkonu VS v území, zlepšení komunikace a předávání informací. Nositelem aktivity jsou obce Olomouckého kraje a Olomoucký kraj.

Profesionalizace veřejné správy – Profesionalizace specifických vzdělávacích a výcvikových programů, optimalizace řízení lidských zdrojů v institucích veřejné správy. Nositelem aktivity jsou obce Olomouckého kraje a Olomoucký kraj.

Modernizace a obnova tratí – Aktivita pro zlepšení podmínek a větší využití železniční dopravy a postupné překonání rozdílu mezi kvalitou a spolehlivostí železnice v regionu. Nositel aktivity je Správa železniční dopravní cesty.

Využití multimodální dopravy – Aktivita k podpoře investic do vozidlového parku vhodného pro kombinovanou dopravu, zavádění inovativních technologií překládky a ITS systémů. Nositelem aktivity je Správa železniční dopravní cesty.

Podpora podmínek městské veřejné dopravy – Nositel aktivity Statutární město Olomouc využije podporu tramvajové dopravy na úkor individuální automobilové dopravy zaváděním a rozvojem systémů městské a příměstské hromadné dopravy.

Podpora veřejné dopravy - Cílem aktivity je přispět k vytvoření podmínek pro vyšší konkurenceschopnost a širší využití železniční dopravy, a to zejména prostřednictvím nastartování trvalého cyklu obnovy dopravního parku osobní železniční dopravy. Nositelem aktivity jsou České dráhy.

Propojení center a regionů – Aktivita na výstavbu, modernizaci a zkapacitnění silniční infrastruktury a také opatření ke snížení negativních dopadů na bezpečnost provozu včetně mechanismů pro údržbu, životní prostředí a lidské zdraví. Ředitelství silnic a dálnic ČR je nositelem aktivity propojení center a regionů.

Snížení emisí v dopravě – Aktivita k zavádění infrastruktury napájecích a dobíjecích stanic pro elektřinu a zemní plyn (CNG a LNG). Nositelem aktivity jsou obce s rozšířenou působností.

Řízení dopravního provozu - Cílem aktivity je vybavit dopravní infrastrukturu vhodnými systémy ITS, které napomohou ke zlepšení řízení dopravního provozu, ke zlepšení řízení mimořádných situací a ke snížení nehodovosti a snižování následků závažných zranění způsobených dopravními nehodami. Nositeli aktivity jsou obce s rozšířenou působností a Olomoucký kraj.

Zvýšení dostupnosti nedostupných částí regionu – Příčinnou vzniku aktivity je chybějící kapacitní napojení odlehlých částí kraje, chybějící vzájemné propojení regionu, špatný

technický stav komunikací a existence bodových závad. Nositelem aktivity je Ředitelství silnic a dálnic.

Údržba a zkvalitňování vodohospodářské infrastruktury – Cílem aktivity je dosažení dobrého stavu vod v Olomouckém kraji prostřednictvím centrálního sběru odpadních vod s následným čištěním na čističkách odpadních vod (ČOV). Nositeli aktivity jsou obce Olomouckého kraje.

Kvalitní dodávky pitné vody – Cílem aktivity je zvýšit počet obyvatel zásobovaných pitnou vodou odpovídající jakosti prostřednictvím opatření na zlepšení jakosti surové vody používané na výrobu vody pitné. Nositelé aktivity jsou obce Olomouckého kraje.

Zajištění kapacity protipovodňové ochrany – Tuto aktivitu tvoří zprůtočnění nebo zvýšení retenčního potenciálu koryt vodních toků a přilehlých niv, zlepšení přirozených rozlivů. Nositeli aktivity jsou obce Olomouckého kraje.

Preventivní protipovodňová opatření – Aktivita k podpoře rychlosti a kvality informací pro zvládnutí povodňového rizika vede ke zmírnění možnosti přímého ohrožení lidských životů či možného snížení povodňových škod. Nositeli aktivity jsou obce Olomouckého kraje a Olomoucký kraj.

Snížení emisí z lokálního vytápění - Aktivita je realizována prostřednictvím Olomouckého kraje, kdy kraj vytvoří grantové schéma, které přispívá k věcným i finančním ukazatelům této aktivity. Cílem aktivity je omezení primárních emisí znečišťujících látek z lokálního vytápění domácností. Nositelem aktivity je Olomoucký kraj.

Snížení emisí – Cíle aktivity bude dosaženo prostřednictvím realizace vhodných opatření ke snížení resuspenze a emisí znečišťujících látek ze stacionárních zdrojů, které se výraznou měrou podílejí na vysoké úrovni znečištění ovzduší. Nositelem aktivity jsou podnikatelské subjekty.

Zlepšování kvality ovzduší – Aktivita podpoří systémy sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší a počasí. Přínosem je zacílení pozornosti na komplexní problematiku emisně – imisně – meteorologických vazeb. Nositelem aktivity je Olomoucký kraj.

Zamezení vzniku komunálního odpadu – Aktivita klade důraz na podporu technologických změn snižujících produkci průmyslových odpadů a umožnění opětovného použití výrobků z domácností. Nositelem aktivity jsou podnikatelské subjekty, obce a Olomoucký kraj.

Využití odpadů – Aktivita pro materiálové využití odpadů přispěje ke snížení spotřeby primárních zdrojů. Cílem aktivity je dosažení zvýšení podílu využívaných odpadů na základě podpory odděleného sběru odpadů, budování třídících linek a zařízení na recyklaci odpadů a systémů na podporu odděleně sbíraných a následně využívaných specifických druhů odpadů (papír, plast, sklo, BRKO a kovy). Nositeli aktivity jsou územní samosprávné celky a jejich svazky.

Odstranění starých skládek – Aktivita zamezí negativnímu dopadu na krajinný ráz, stejně tak jako na kvalitu podzemních i povrchových vod. Nositelem aktivity jsou územní samosprávné celky.

Odstranění ekologických zátěží – Aktivita zajistí efektivní rozvoj průmyslových, zemědělských i obytných komplexů v závislosti na neohrožení zdraví osob. Nositeli aktivity jsou obce Olomouckého kraje.

Snížení environmentálních rizik – Obce prostřednictvím aktivity omezí a sníží environmentální rizika.

Péče o vzácné druhy a cenná stanoviště - Cílem aktivity je zajištění potřebné péče o předměty ochrany na národně významných chráněných územích. Nositelem aktivity je Správa národních parků a CHKO.

Posílení biodiverzity – Obce Olomouckého kraje reagují aktivitou na pokles biologické rozmanitosti.

Posílení krajinných prvků – Aktivita vede ke zlepšení narušeného vodního režimu krajiny pomocí realizace opatření přispívajících ke zpomalení odtoku vody z povodí a ke zvýšení retence vody. Nositelem aktivity jsou obce Olomouckého kraje.

Revitalizace prostředí v sídlech – Obce pomocí aktivity zajistí udržitelné hospodaření s vodou a funkčně propojené systémy ploch s převažujícími přírodními složkami tvořící systém sídelní zeleně.

Snížení energetické náročnosti veřejných budov – Nositel aktivity Olomoucký kraj a obce Olomouckého kraje přispějí ke snížení emisí látek znečišťujících ovzduší a tím k plnění imisních limitů.

Zvýšení energetických standardů veřejných budov – Obce Olomouckého kraje přispějí k rozvoji veřejných pasivních domů. Pasivní domy vedou ke zvýšení kvality vnitřního a vnějšího životního prostředí v důsledku nižších koncentrací zdraví škodlivých látek uvnitř budovy a nižších emisí lokálního znečištění do okolí.

Podpora excelentních výzkumných týmů – Aktivita podpoří rozvoj kapacit výzkumných týmů a návštěvnické centrum pro prezentaci výsledků vědy a výzkumu široké veřejnosti. Nositelem aktivity jsou vysoké školy.

Budování kapacit výzkumných organizací - Cílem aktivity je zvýšit praktické přínosy výzkumu pro řešení společenských, čehož bude dosaženo zejména prostřednictvím budování a posílení kapacit pro efektivní spolupráci mezi výzkumnou a aplikační sférou. Nositelem aktivity jsou výzkumné organizace.

Modernizace infrastruktury spojené s výzkumem – Nositelem aktivity jsou vysoké školy. Cílem aktivity je rozvoj kvalitní infrastruktury výzkumně zaměřených studijních programů.

Zlepšení strategického řízení – Aktivita zajistí spolupráci vysokých škola a VaV institucí na národní úrovni. Nositelem aktivity jsou výzkumné organizace.

Zkvalitnění výuky na VŠ – Aktivitou bude podporován rozvoj bakalářských programů a oborů zaměřených na praxi, reagujících převážně na regionální společenské a hospodářské potřeby. Nositeli aktivity jsou vysoké školy.

Navýšení počtu studentů se specifickými potřebami ve vysokoškolském vzdělávání – Aktivita podpoří studenty se specifickými potřebami ze socio-ekonomicky znevýhodněných skupin a z etnických minorit pomocí úprav nastavení minimálních standardů služeb a podpory těchto studentů. Nositelem aktivity jsou vysoké školy.

Podpora celoživotního vzdělávání – Aktivita nabývá na významu i s ohledem na demografické změny a na požadavky na flexibilní prohlubování a rozšiřování znalostí a dovedností v důsledku vysoké dynamiky globálního vývoje. Nositelem aktivity jsou vysoké školy.

Strategické řízení vysokých škol – Aktivita přispěje ke zkvalitnění podmínky i nastavení systému hodnocení a zajišťování kvality a strategického řízení vysokých škol, které jsou zároveň i nositelem aktivity.

Rozvoj zdrojů v oblasti výzkumu a vývoje – Cílem aktivity je zvýšit kvalifikaci výzkumných pracovníků ve VaV, zajistit dostatek vysoce kvalifikovaných absolventů VŠ s praktickou zkušeností. Nositelem aktivity jsou vysoké školy.

Zvýšení otevřenosti vysokých škol – Aktivita k podpoře nedosahujících patřičných parametrů z hlediska inkluze a podpory studentů se specifickými potřebami (zdravotním postižením). Nositelé aktivity jsou vysoké školy.

Zkvalitnění předškolního vzdělávání - Kvalitu předškolního vzdělávání zásadně ovlivňuje kvalita předškolního pedagoga. Z tohoto důvodu se aktivita zaměřuje na profesní podporu

pedagogů, prohloubení či rozšíření kvalifikace pedagogických pracovníků. Nositelem aktivity jsou obce a subjekty podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit.

Rozvoj klíčových kompetencí žáků a studentů - Cílem je prostřednictvím individuálních forem podpory, vzájemného učení a dalšího vzdělávání pedagogů dosáhnout stavu, kdy jsou pedagogové schopni vzdělávat každého žáka základních a středních škol. Nositelem aktivity jsou obce a Olomoucký kraj.

Hodnocení kvality vzdělávání – Aktivita na všech úrovních vzdělávacího z kvalitní systém strategického přístupu k vedení. Nositelem aktivity je Olomoucký kraj

Zvyšování kvality budoucích i současných učitelů – Zvýšení kvality učitelů je dosaženo prostřednictvím zvýšené kvality přípravy pedagogických pracovníků a usnadnění jejich adaptačního období ve spolupráci se školami. Nositelem aktivity jsou školská zařízení.

Zkvalitnění studentů pro uplatnění na trhu práce – Z důvodu neodpovídajícímu počtu studentů technických a přírodovědných odborů je nutné zlepšit motivaci dětí a žáků a zajistit jejich uplatnitelnost na trhu práce. Nositelem aktivity jsou školská zařízení, vysoké školy a Olomoucký kraj.

Inkluzivní vzdělávání – Nositeli aktivity jsou obce a školská zařízení. Začlenění žáků se specifickými vzdělávacími potřebami do školských zařízení. Aktivita podpoří potenciál každého dítěte nebo žáka a napomůže realizovat podpůrná opatření k rozvoji potenciálu dětí a žáků.

Podpora integrace dětí a žáků do vzdělávání – Nositelé aktivity jsou obce se sociálně vyloučenou lokalitou. Aktiva podpoří zkvalitnění vzdělávání romských dětí.

Výstavba VaV center - Zvýšení počtu firem disponujících moderní VaV infrastrukturou povede k dalším investicím soukromých subjektů a realizaci navazujících projektů ve spolupráci s dalšími účastníky inovačního systému. Nositelem aktivity jsou podnikatelé z území Olomouckého kraje a VaV instituce.

Spolupráce podnikatelského sektoru s akademickou sférou – Aktivita povede ke zvýšení intenzity společných výzkumných, vývojových a inovačních aktivit mezi podnikatelskými subjekty a mezi veřejným a podnikovým sektorem. Naplňování aktivity přispěje k většímu počtu transferů technologií a znalostí, zvýšení mobility a mezisektorové spolupráce.

Rozvoj malých a středních podniků – Aktivita přispěje k růstu konkurenceschopnosti segmentu malých a středních podniků (MSP) prostřednictvím zvýšení počtu nových podnikatelských subjektů. Nositelé aktivity jsou malé a střední podniky, vědeckotechnické parky a inovační centra a Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest.

Internacionalizace malých a středních podniků – Aktivita zásadně podpoří schopnosti MSP pronikat na nové a perspektivní zahraniční trhy. Nositelé aktivity jsou malé a střední podniky a Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest.

Rozvoj infrastruktury podnikání – V Olomouckém kraji se vyskytuje řada lokalit typu brownfield, které je možné regenerovat a opětovně využít pro ekonomické aktivity MSP. Cílem aktivity je proto zlepšit kvalitu a zvýšit využitelnost podnikatelské infrastruktury typu brownfield, a umožnit tak MSP realizovat své rozvojové podnikatelské záměry. Nositelé aktivity jsou malé a střední podniky.

Vzdělávání v rámci malých a středních podniků – Cílem aktivity je rozvoj kvalifikované pracovní síly v podnikání, zejména v případě inovačních procesů vyžadujících dostatečnou úroveň odborných znalostí a dovedností. Nositelem aktivity jsou podnikatelské subjekty.

Rozšíření obnovitelných zdrojů – V Olomouckém kraji jsou rozšířené klasické zdroje energie na úkor zdrojů moderních, obnovitelných a šetrných k životnímu prostředí. Aktivita si klade za cíl rozšíření obnovitelných zdrojů energie. Nositelem aktivity jsou podnikatelské subjekty z Olomouckého kraje.

Úspora energie v podnikatelském sektoru – Aktivita povede k úspoře energie převážně prostřednictvím snížením energetické náročnosti budov a technologických procesů. Nositelem aktivity jsou podnikatelské subjekty.

Modernizace distribučních soustav – Se zvyšující integrací decentralizovaných zdrojů energie (obnovitelných zdrojů) vzrůstá potřeba vhodně doplňovat stávající distribuční soustavu technologiemi, které umožňují zajistit spolehlivý provoz. Nositelem aktivity jsou podnikatelské subjekty.

Využití druhotných surovin – Hlavním cílem aktivity je podpora konkurenceschopnosti podniků a udržitelnosti ekonomiky prostřednictvím zaváděním nových technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin. Nositelem aktivity jsou podnikatelské subjekty.

Efektivní zásobování teplem – V Olomouckém kraji existuje nevyužitý potenciál kombinované výroby elektřiny a tepla, kdy je celá řada soustav zásobování teplem napájena ze zdroje monovýroby tepla a teplo z výroby elektrické energie není využito. Nositelem aktivity jsou podnikatelské subjekty.

Zabezpečení přenosové soustavy – Investice do moderní energetické infrastruktury jsou neodmyslitelnou součástí rozvoje Olomouckého kraje. Cílem aktivity je posílení konkurenceschopnosti a udržitelnosti regionální ekonomiky prostřednictvím rozvoje a modernizace energetické infrastruktury. Nositelé aktivity jsou Podnikatelské subjekty, kterými jsou provozovateli přenosové soustavy (ČEZ a ČEPS).

Široký přístup k internetu – Rozvoj Sítí pro vysokorychlostní přístup k internetu umožňující přenosovou rychlost alespoň 30 Mbit/s patří mezi základní infrastrukturu regionu a jsou významným komunikačním prostředkem moderního hospodářství, nepostradatelným nástrojem znalostní společnosti. Aktivita podpoří růst konkurenceschopnosti ekonomiky založený na vysokorychlostních přístupových sítích k internetu. Nositelem jsou podnikatelské subjekty v elektronických komunikacích.

Zvýšit potenciál ICT - ICT sektor v Olomouckém kraji má velký, dosud ne zcela využitý potenciál, který bude za pomoci této aktivity přeměněn ve hmatatelné výsledky. Hlavním cílem je růst konkurenceschopnosti založený na vyvíjení a využívání vysoce inovativních ICT a rozvoji datových center. Nositeli aktivity jsou podnikatelské subjekty.